

národní
úložiště
šedé
literatury

Vývoj indexů cen v zahraničním obchodě ve 2. čtvrtletí 2010

Český statistický úřad
2010

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-203273>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 24.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Vývoj indexů cen v zahraničním obchodě ve 2. čtvrtletí 2010

Mezičtvrtletní hodnocení:

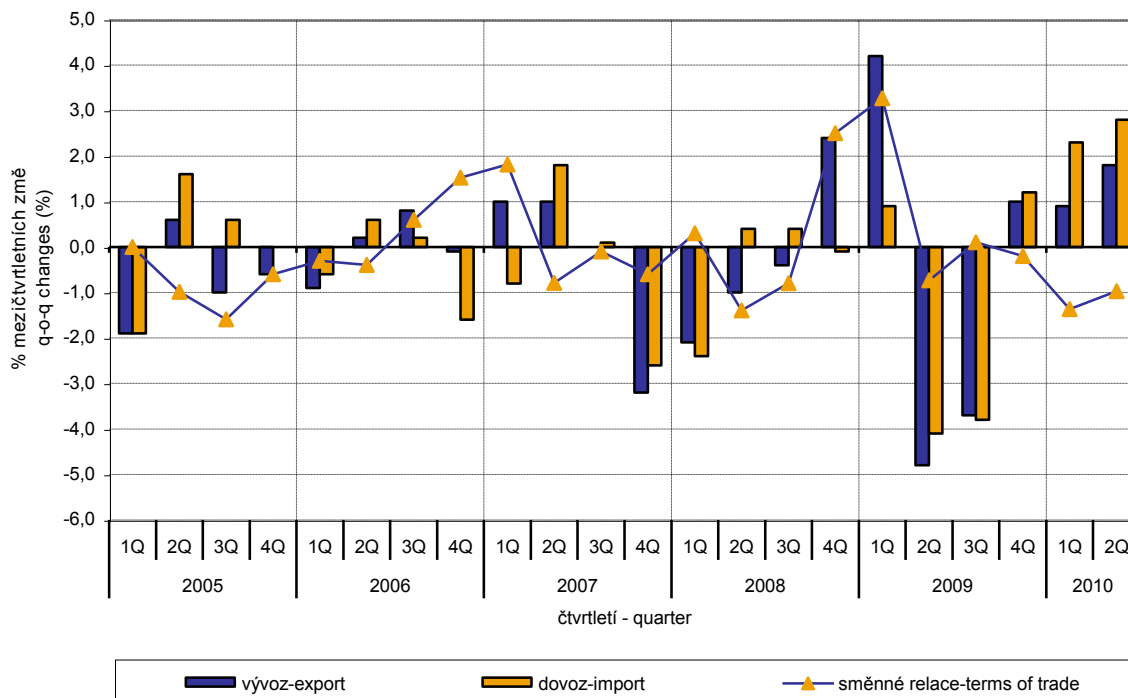
Ceny vývozu se ve 2. čtvrtletí 2010 proti 1. čtvrtletí 2010 zvýšily o 1,8 % (v 1. čtvrtletí o 0,9 %), **ceny dovozu** se zvýšily o 2,8 % (v 1. čtvrtletí o 2,3 %).

Ve **vývozních cenách** rostly nejvíce ceny minerálních paliv o 11,9 %, ostatních surovin o 11,2 %, chemikálií o 4,2 % a ceny polotovarů o 3,1%. Ceny strojů a dopravních prostředků a průmyslového spotřebního zboží se nezměnily. Ceny neklesly v žádné ze sledovaných skupin.

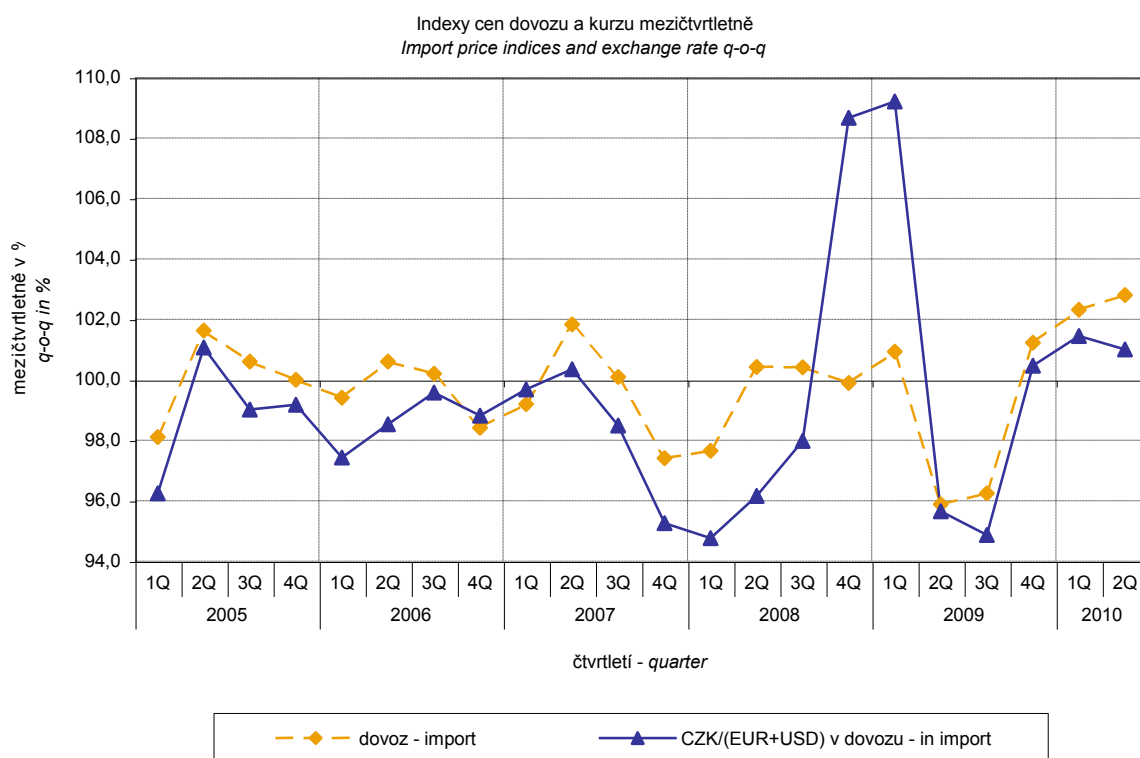
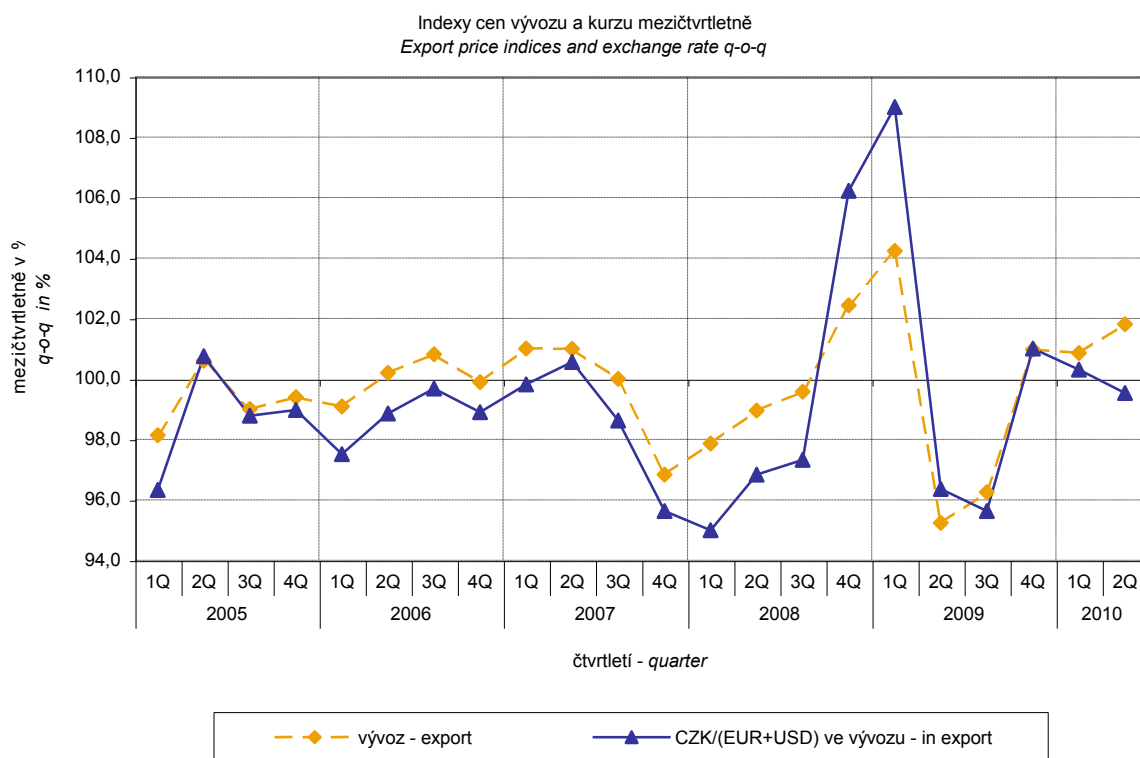
U **dovozních cen** rostly nejvýrazněji ceny ostatních surovin o 12,3 %, minerálních paliv o 11,4 % a ceny polotovarů o 2,7 %. Ceny strojů a dopravních prostředků a chemikálií se zvýšily shodně o 1,4 %. Z významnějších skupin klesly pouze ceny průmyslového spotřebního zboží o 0,5 %.

Směnné relace ve 2. čtvrtletí 2010 proti 1. čtvrtletí 2010 vzrostly na 99,0 % (v 1. čtvrtletí činily 98,6 %), nicméně se stále držely v negativních hodnotách. Negativní hodnoty byly zaznamenány u strojů a dopravních prostředků (98,6 %), ostatních surovin (99,0 %) a potravin (99,7 %). Z významnějších skupin dosáhly pozitivních hodnot chemikálie (102,8 %), průmyslové spotřební zboží (100,5 %) a polotovary (100,4 %). Ostatní sledované skupiny se rovněž nacházely v pozitivních hodnotách.

Vývoj cen v zahraničním obchodě (mezičtvrtletní změny v %)
Price trends in external trade (q-o-q changes in %)

Vývoj cen zahraničního obchodu významně ovlivňoval i kurz koruny k hlavním zahraničním měnám. Do mezičtvrtletního indexu kurzu byly zahrnuty dvě nejvýznamnější měny z hlediska českého zahraničního obchodu, tedy EUR a USD. Mezičtvrtletní indexy kurzů CZK k těmto měnám byly váženy vahou, která těmto zahraničním měnám přísluší v indexu vývozních cen, resp. dovozních cen.

Z výše uvedených ilustrací je patrné, že v případě vývozu i dovozu jsou ceny zahraničního obchodu vázány na kurzové vlivy. Tato vazba by samozřejmě byla ještě silnější u meziměsíčního porovnání, nicméně i u mezičtvrtletního indexu je tato vazba poměrně silná, jak ukazují grafy. Tento závěr je pochopitelný, protože kontrakty se zahraničními subjekty jsou zpravidla uzavírány na delší časové období a čím je období kontraktu delší, tím je vazba na kurzy silnější.

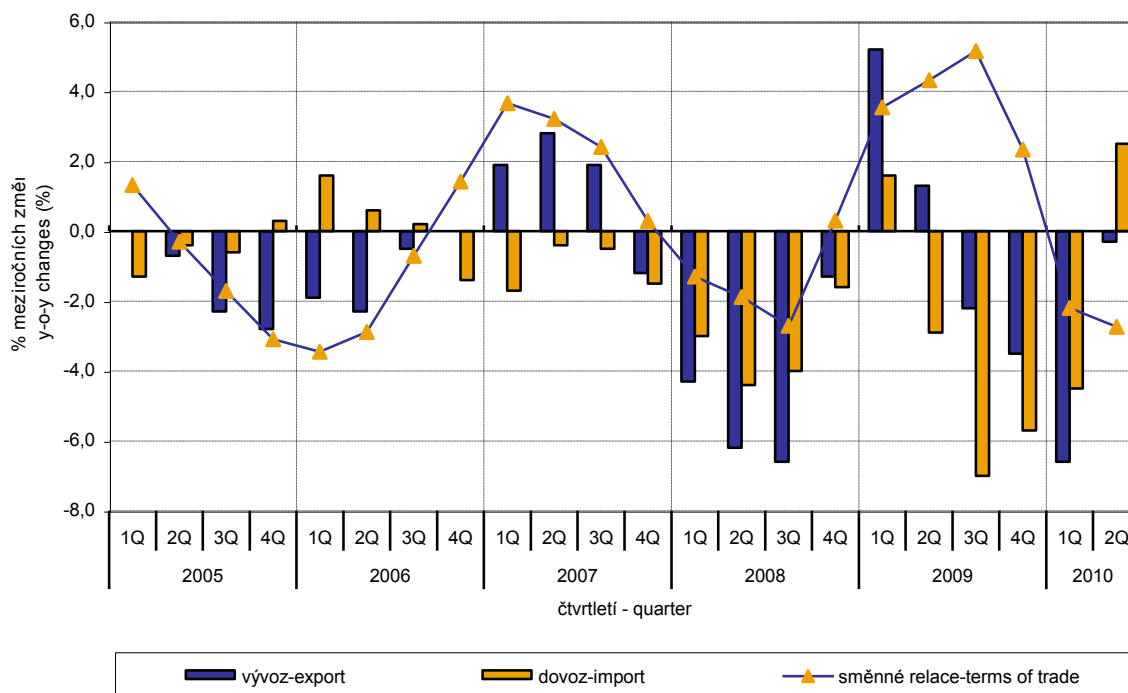
Meziroční hodnocení:

Vývozní ceny se ve **2. čtvrtletí 2010** snížily o 0,3 % (v 1. čtvrtletí o 6,6 %). Významněji klesly ceny strojů a dopravních prostředků o 2,8 %, průmyslového spotřebního zboží o 2,6 % a ceny polotovarů o 1,5 %. Nejvýrazněji rostly ceny ostatních surovin o 36,4 %, chemikálií o 10,9 % a ceny minerálních paliv o 10,1 %.

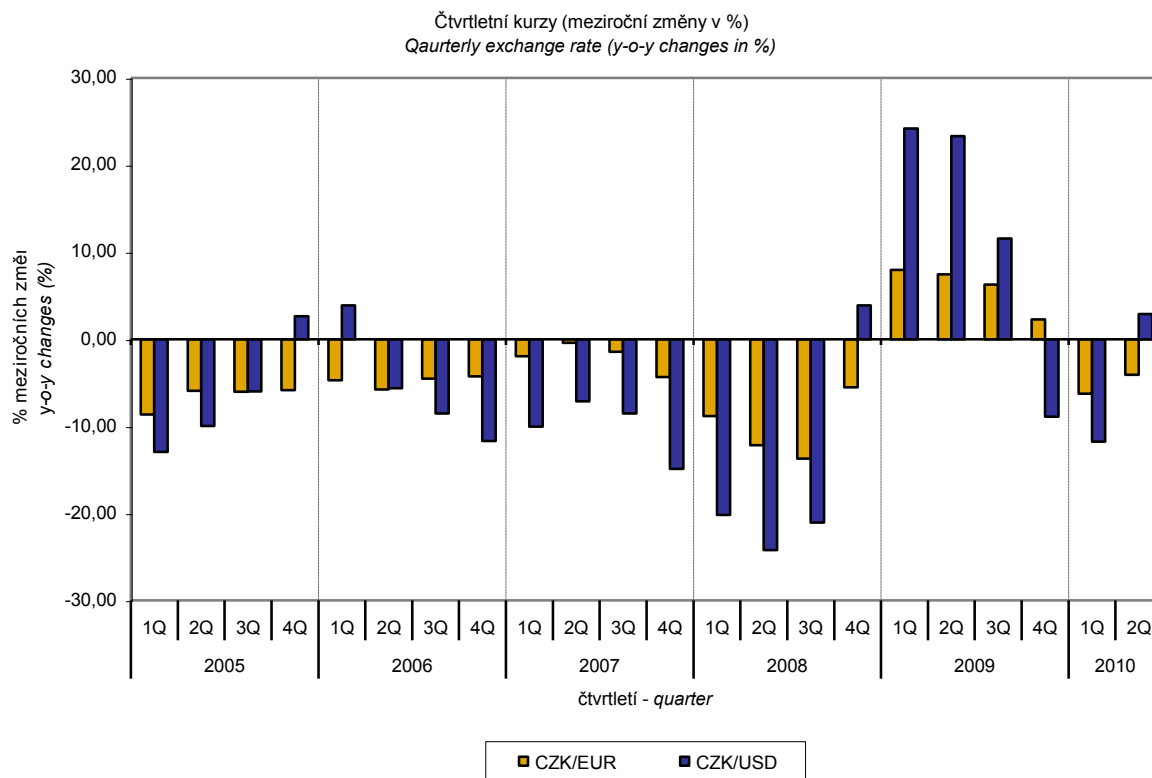
Dovozní ceny se ve **2. čtvrtletí 2010** zvýšily o 2,5 % (v 1. čtvrtletí pokles o 4,5 %). Ceny minerálních paliv rostly o 29,7 %, polotovarů o 1,2 % a ceny chemikálií o 0,2 %. V ostatních sledovaných skupinách ceny klesaly. Z významnějších skupin klesaly ceny průmyslového spotřebního zboží o 3,2 %, ostatních surovin o 2,2 % a ceny strojů a dopravních prostředků o 0,4 %.

Směnné relace meziročně ve **2. čtvrtletí 2010** klesly na hodnotu 97,3 % (o 0,5 p.b. méně než v 1. čtvrtletí) a druhý kvartál se nacházely v negativních hodnotách – viz graf níže. Negativní hodnoty byly zaznamenány u minerálních paliv (84,9 %), polotovarů (97,3 %), strojů a dopravních prostředků (97,6 %) a potravin (98,1 %). Z významnějších skupin dosáhly pozitivních hodnot směnné relace u ostatních surovin (139,5 %), chemikálií (110,7 %) a průmyslového spotřebního zboží (100,6 %).

Vývoj cen v zahraničním obchodě (meziroční změny v %)
Price trends in external trade (y-o-y changes in %)

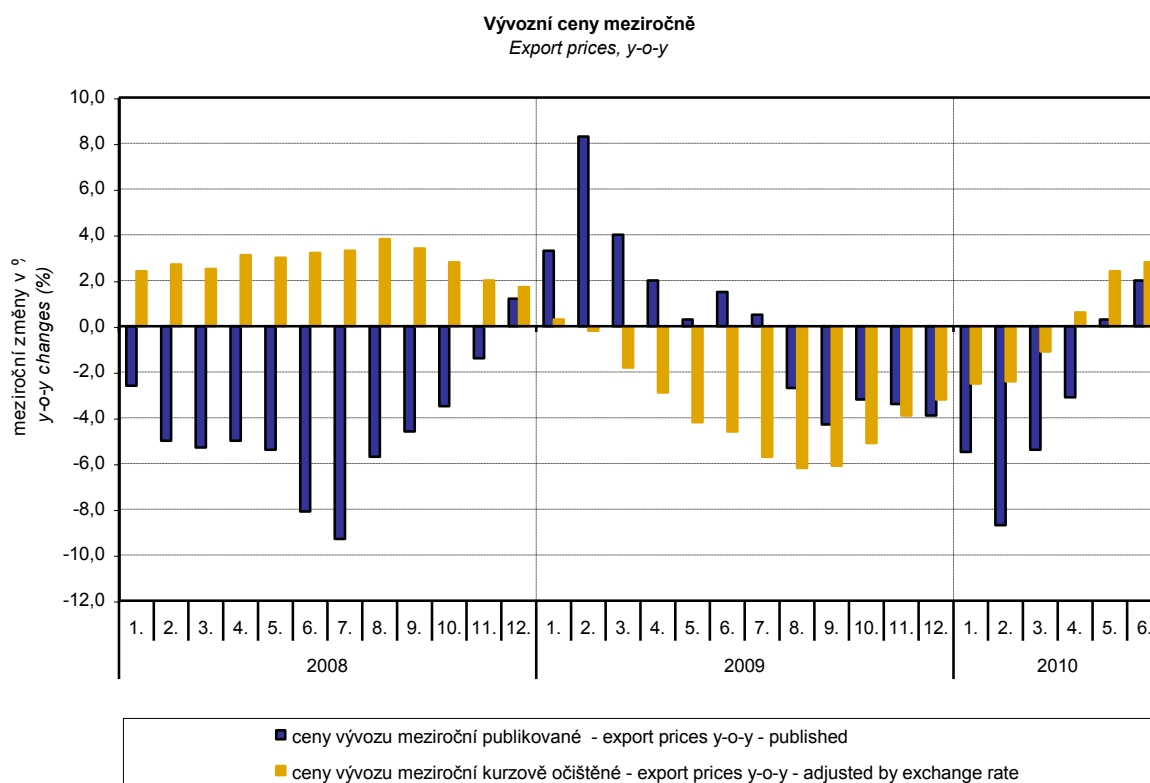
Jak bylo již uvedeno výše, na ceny zahraničního obchodu působí řada vlivů, mimo jiné i kurz koruny k zahraničním měnám. Tento vliv je významný a často rozhodující. Nejmarkantnější je v meziměsíčním vyjádření, velmi výrazný je také v mezičtvrtletním porovnání a podstatně ovlivňuje úroveň meziročních indexů cen zahraničního obchodu. V 1. čtvrtletí 2010 kurz koruny k oběma měnám posílil a přiměl ceny k dalším poklesům, ve 2. čtvrtletí kurz k euru ještě posiloval, ale k dolaru oslabil. To se projevilo na růstu cen dovozu (graf výše). Vývoj čtvrtletních meziročních změn kurzů je patrný z následujícího grafu.

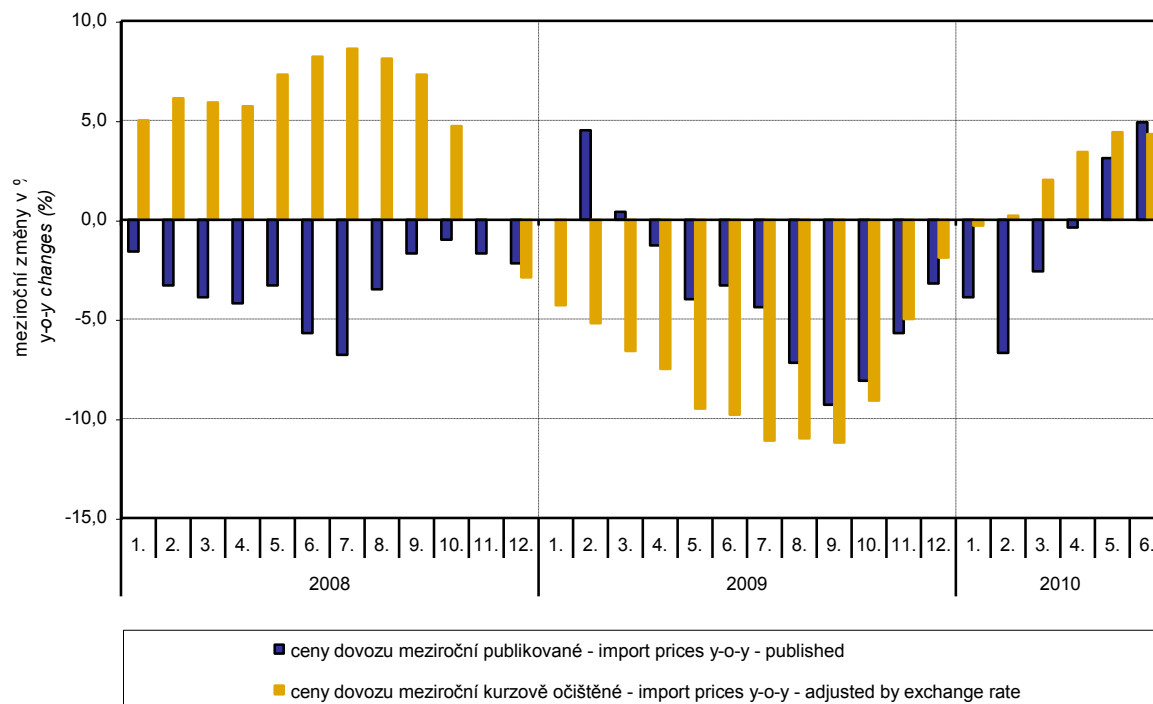
Meziroční očištěné indexy cen zahraničního obchodu

ČSÚ experimentálně počítá měsíční indexy cen zahraničního obchodu očištěné o kurzové vlivy. Použitá metoda z řady praktických důvodů neumožňuje 100 % kurzové očištění (tj. **ne** všechny sledované realizace v cizích měnách jsou pro potřeby výpočtu indexů cen ZO i takto vykazovány - jejich podíl činí do 30 %). Bylo však ověřeno, že i se vzrůstajícím podílem vykazování v cizích měnách zůstává měnový koš téměř konstantní. Dá se tedy konstatovat, že při plném kurzovém očištění by se rozdíly mezi publikovanými cenovými indexy a indexy cenově očištěnými dále zvětšily.

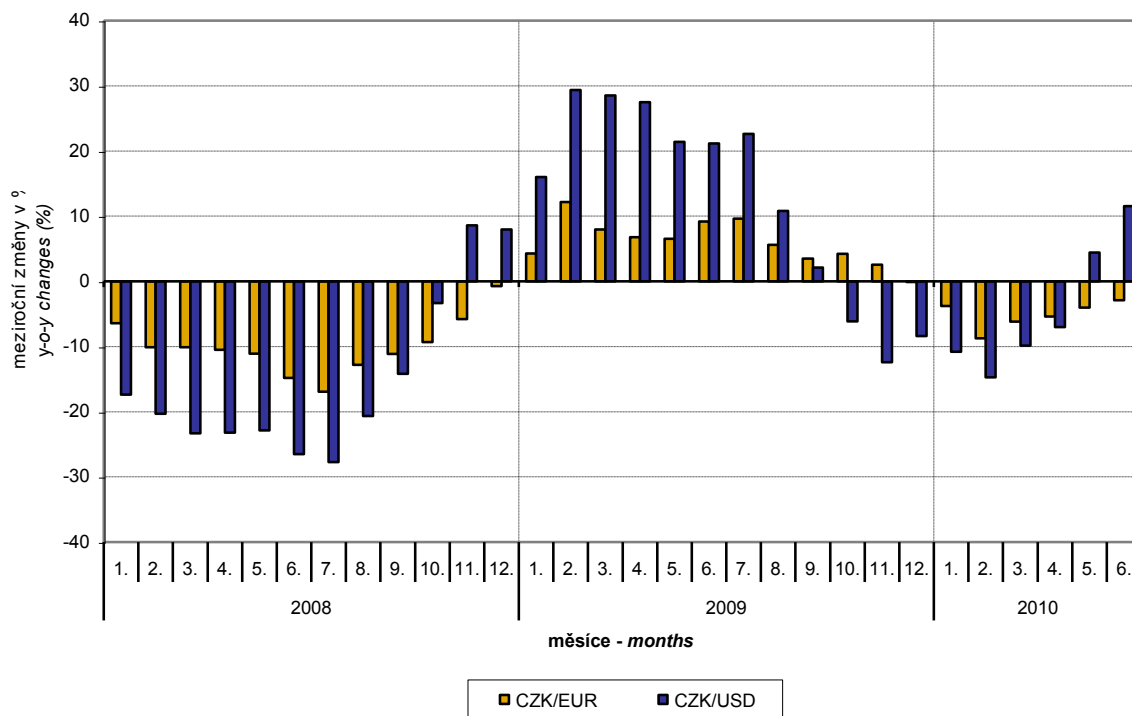
Obecně platí, že kurzový vliv výši indexů cen zahraničního obchodu snižuje, pokud koruna v úhrnu proti zahraničním měnám posiluje. Naopak kurzový vliv působí na zvyšování indexů cen, pokud koruna v úhrnu proti zahraničním měnám oslabuje. Z následujících grafů je patrné, jak významně kurzový vliv působil na výši indexů cen vývozu a dovozu.

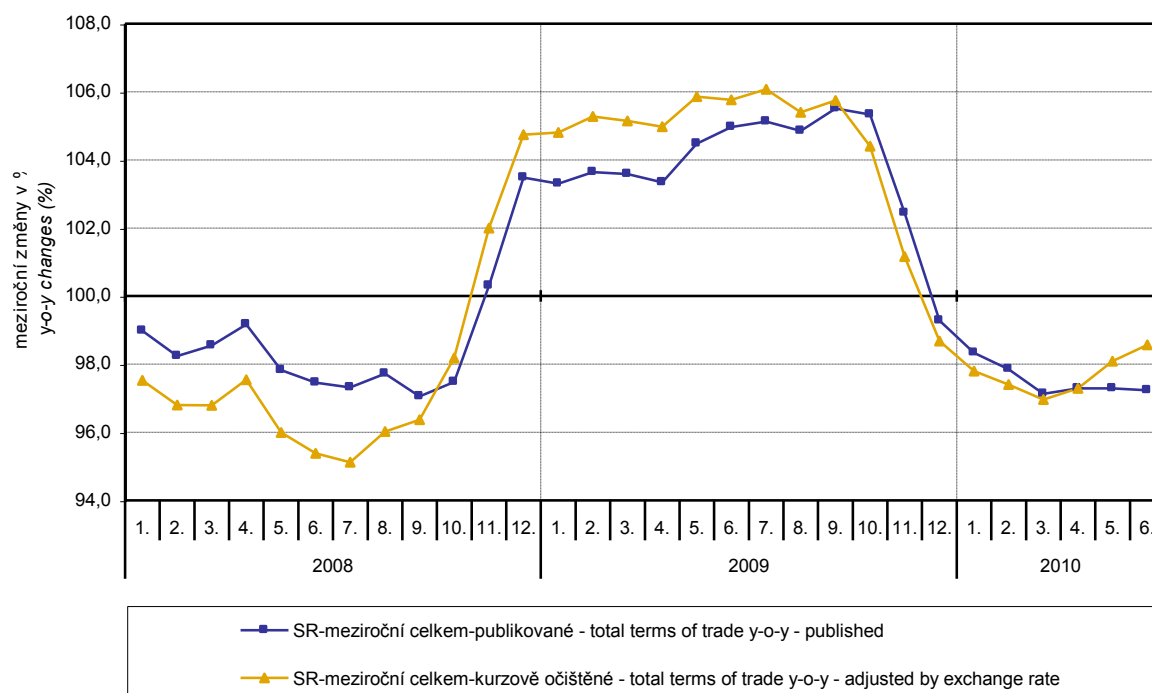
Dovozní ceny meziročně
Import prices, y-o-y

Měsíční kurzy (meziroční změny v %)
Monthly exchange rate (y-o-y changes in %)

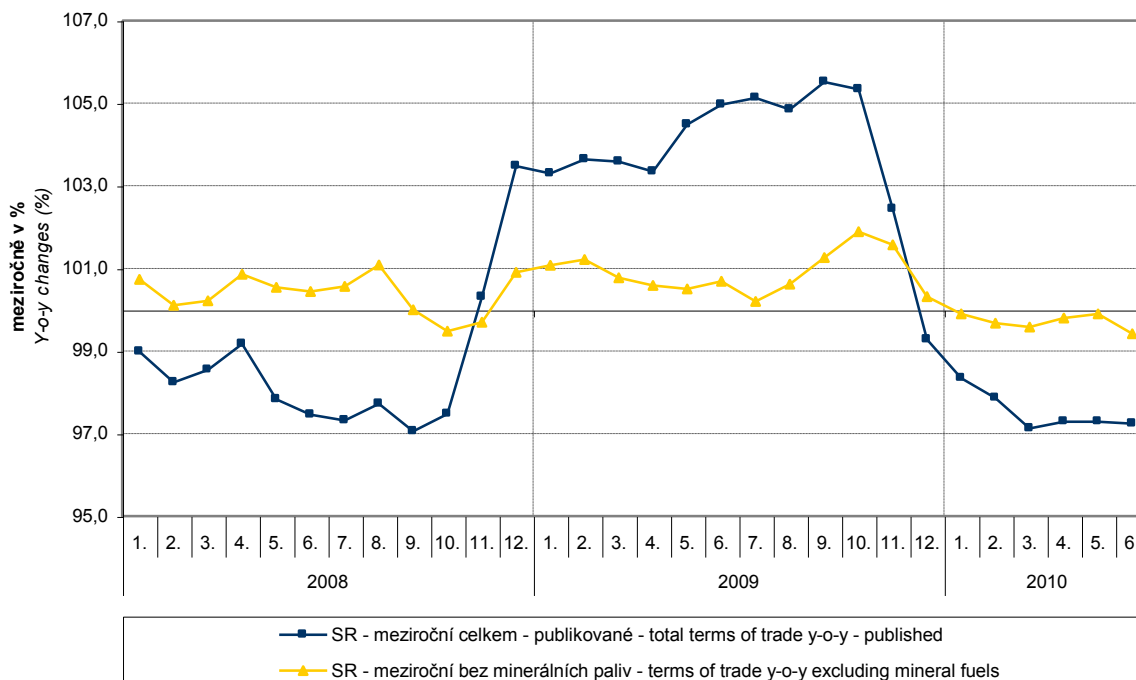

Meziroční směnné relace celkem
Total terms of trade, y-o-y

Z výše uvedeného grafu je patrné, jak působí kurzový vliv na meziroční směnné relace. Jak by se však vyvíjela hodnota směnných relací, pokud by ze sledování byla vyloučena skupina minerální paliva?

Meziroční směnné relace publikované a směnné relace s vyloučením minerálních paliv
Y-o-y published terms of trade and terms of trade excluding mineral fuels

Z výše uvedeného grafu můžeme pozorovat, že minerální paliva snižovala celkovou hodnotu meziročních směnných relací od ledna 2008 do října 2008. Naopak od listopadu 2008 do listopadu 2009 minerální paliva směnné relace zvyšovala. Nejvíce patrné je to právě ve druhém a třetím čtvrtletí 2009. Ve 4. čtvrtletí 2009 se situace začala obracet a v prosinci 2009 minerální paliva už směnné relace znovu snižovala. Souvisí to pochopitelně s vývojem cen na světových trzích, zejména ropy. Dovození ceny, které mají proti cenám vývozním vyšší podíl surovin, reagují citlivěji na cenové turbulence. Při růstu cen surovin se proto směnné relace zpravidla snižují a naopak při poklesu cen surovin směnné relace rostou.

Následující tabulka uvádí publikovaný a kurzově očištěný rozklad přírůstků indexů cen vývozu a dovozu (Rychlé Informace tabulka 2). Tento rozklad dobře ilustruje kolik procentních bodů každá skupina kurzově "přispívá" do indexu.

Ceny vývozu zboží a ceny vývozu zboží očištěné o kurzový vliv (rozklad přírůstků - meziměsíčního, meziročních)

SITC	Název	publikované				očištěné			
		Meziměsíční	Meziroční			Meziměsíční	Meziroční		
		červen 2010	duben 2010	květen 2010	červen 2010	červen 2010	duben 2010	květen 2010	červen 2010
	Ú h r n	1,0	-3,1	0,3	2,0	0,5	0,6	2,4	2,8
0	Potraviny a živá zvířata	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
1	Nápoje a tabák	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	-0,1	0,9	0,9	0,8	-0,1	1,0	1,0	0,9
3	Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	0,0	0,2	0,4	0,4	0,0	0,3	0,5	0,5
4	Živočišné a rostlinné oleje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Chemikálie a příbuzné výrobky	0,1	0,5	0,7	0,7	0,0	0,8	0,9	0,8
6	Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	0,4	-1,5	-0,2	0,7	0,4	-0,8	0,3	1,0
7	Stroje a dopravní prostředky	0,5	-2,6	-1,2	-0,5	0,1	-0,5	-0,3	-0,5
8	Průmyslové spotřební zboží	0,1	-0,5	-0,2	-0,1	0,1	-0,1	0,0	0,1

Ceny dovozu zboží a ceny dovozu zboží očištěné o kurzový vliv (rozklad přírůstků - meziměsíčního, meziročních)

SITC	Název	publikované				očištěné			
		Meziměsíční	Meziroční			Meziměsíční	Meziroční		
		červen 2010	duben 2010	květen 2010	červen 2010	červen 2010	duben 2010	květen 2010	červen 2010
	Ú h r n	1,1	-0,4	3,1	4,9	0,3	3,4	4,4	4,3
0	Potraviny a živá zvířata	0,0	-0,1	0,0	0,1	-0,1	0,1	0,0	0,1
1	Nápoje a tabák	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	0,4	-0,4	-0,1	0,3	0,4	-0,3	-0,1	0,3
3	Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	-0,1	2,5	3,3	2,8	-0,3	3,0	3,0	2,0
4	Živočišné a rostlinné oleje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Chemikálie a příbuzné výrobky	0,1	-0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,3	0,4
6	Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	0,2	-0,3	0,3	0,7	0,1	0,5	0,9	1,0
7	Stroje a dopravní prostředky	0,4	-1,3	-0,1	0,9	0,1	0,1	0,4	0,6
8	Průmyslové spotřební zboží	0,1	-0,6	-0,3	-0,1	0,1	-0,2	-0,1	-0,1

Závěrečná tabulka uvádí publikované neočištěné indexy cen zahraničního obchodu.

Indexy cen vývozu a dovozu ve 2. čtvrtletí 2010

kód SITC	Název	stejně období předchozího roku = 100				
		2010				
		1.čtvrtletí	duben	květen	červen	2.čtvrtletí
Index vývozních cen						
	Celkem	93,4	96,9	100,3	102,0	99,7
0	Potraviny a živá zvířata	94,8	95,7	97,9	99,9	97,8
1	Nápoje a tabák	94,8	96,7	96,1	97,9	96,9
2	Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	117,9	138,2	136,6	134,6	136,4
3	Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	84,9	106,0	112,5	111,7	110,1
4	Živočišné a rostlinné oleje	99,9	103,8	103,9	104,6	104,1
5	Chemikálie a příbuzné výrobky	101,2	108,6	111,9	112,3	110,9
6	Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	88,1	93,7	99,3	102,9	98,5
7	Stroje a dopravní prostředky	94,2	95,0	97,7	98,9	97,2
8	Průmyslové spotřební zboží	94,2	95,3	97,7	99,3	97,4
Index dovozních cen						
	Celkem	95,5	99,6	103,1	104,9	102,5
0	Potraviny a živá zvířata	94,4	98,5	99,7	101,1	99,7
1	Nápoje a tabák	93,9	95,4	97,1	98,1	96,9
2	Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	82,5	86,8	96,4	110,4	97,8
3	Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	110,2	125,9	135,4	128,0	129,7
4	Živočišné a rostlinné oleje	85,9	88,5	90,3	97,0	91,9
5	Chemikálie a příbuzné výrobky	95,7	98,4	100,2	102,0	100,2
6	Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	94,6	98,7	101,5	103,3	101,2
7	Stroje a dopravní prostředky	94,2	96,8	99,9	102,2	99,6
8	Průmyslové spotřební zboží	93,5	94,0	97,2	99,3	96,8

Zpracoval: Ing. Vladimír Klimeš, odbor statistiky cen
 Ředitel odboru: RNDr. Jiří Mrázek, tel. 274 052 533